

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

STANDARD ŠKOLITELE V DOKTORSKÉM STUDIU NA JIHOČESKÉ UNIVERZITĚ V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Článek 1

Preambule

Tento standard jako součást systému zajišťování kvality vzdělávací a tvůrčí činnosti uskutečňované na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích (dále „JU“) specifikuje nároky kladené na akademického pracovníka, který v souladu se Studijním a zkušebním řádem JU (dále „SZŘ JU“) plní roli školitele (dále „školitel“) studenta doktorského studijního programu (dále „student“ nebo „doktorand“), a formuluje obecná očekávání a principy vztahu mezi školitelem a studentem.

Článek 2

Nároky na školitele

- 1) Školitel zajišťuje primární podporu doktoranda v oblasti jeho odborné činnosti a tématu jeho disertační práce.
- 2) Školitel vede disertační práce pouze v oblasti spadající do jeho odbornosti tak, aby bylo zajištěno dostatečně kvalitní odborné vedení doktoranda. V této oblasti přitom v posledních 5 letech vykazuje aktivní tvůrčí činnost.
- 3) Vyžaduje-li to povaha studentova výzkumu a oblastí, do nichž daný výzkum spadá, popřípadě není-li školitel specialistou na téma disertační práce, může školitel po dohodě s doktorandem a se souhlasem příslušné oborové rady navrhnout konzultanta, který je díky svým speciálním odborným znalostem nebo metodickým a technickým možnostem schopen vést studenta v rámci určitého věcného nebo časového úseku doktorského studia. Školitel po dohodě s doktorandem pak v takovém případě společně nastaví formu spolupráce a vymezení kompetencí. Odpovědnost za vedení doktoranda má však i v takovém případě školitel.
- 4) Školitel v rámci svých možností vyvíjí maximální úsilí, aby jím vedení doktorandi ukončili své studium úspěšně ve standardní době studia a dbá na to, aby se studium zbytečně neprodlužovalo.
- 5) Školitel dodržuje etické a morální standardy specifikované Etickým kodexem JU týkající se nejen mezilidských vztahů, vedení studentů a týmu, ale také vědecké práce a publikování výsledků této práce. Tyto standardy přenáší na své doktorandy.
- 6) Školitel není ve vztahu k doktorandovi ve střetu zájmů, stejně jako není vůči němu podjatý. Pochybovat o nepodjatosti školitele lze např. v případě, kdy školitel má osobní zájem na rozhodnutí či jiném úkonu v průběhu doktorského studia svého doktoranda. V případě střetu zájmů vzniklém po ustavení vztahu školitel-doktorand má školitel zodpovědnost vyřešit danou situaci tak, aby jí byl student co nejméně dotčen. Jakékoliv obtěžování či nátlak jsou nepřijatelné.

7) Školitel konzultuje metody vedení doktorandů s dalšími kolegy prostřednictvím sdílení zkušeností a reflexe.

8) Při plnění role školitele má akademický pracovník právo na adekvátní podporu ze strany příslušné fakulty i celé JU, včetně možností vzdělávání se a zvyšování svých kompetencí.

Článek 3

Povaha školitelství

1) Jmenování školitele a požadavky na školitele upravuje čl. 36 odst. 1 SZŘ JU.

2) Školitel může přijmout nového doktoranda pouze v případě, že aktuálně vede méně než 5 doktorandů napříč vysokými školami a zároveň celkově méně než 15 bakalářských, magisterských a doktorských studentů. Do tohoto počtu se nezapočítávají studenti s přerušným studiem. Výjimky jsou možné jen ve specifických a odůvodněných případech. Tyto výjimky uděluje děkan příslušné fakulty.

3) Přijímací řízení do doktorského studia je vedeno jako otevřené všem zájemcům o studium bez ohledu na státní příslušnost, původ, náboženské přesvědčení, politické přesvědčení, pohlaví a věk, s výjimkou specifických případů souvisejících s uplatňováním ustanovení zákona č. 69/2006 Sb. o provádění mezinárodních sankcí a dalších předpisů.

4) Téma disertační práce, které je nezbytnou součástí přijímacího řízení uchazeče, vždy schvaluje oborová rada. Doporučuje se, aby uchazeč toto téma ještě před podáním přihlášky konzultoval s předsedou příslušné oborové rady, školícím pracovištěm a předpokládaným školitelem. Navrhuje-li téma uchazeč sám, školící pracoviště mu doporučí potenciálního školitele. Navrhuje-li téma potenciální školitel sám či školitel s uchazečem po vzájemné dohodě, účastní se (potenciální) školitel přijímacího řízení uchazeče.

5) Přijetím svého jmenování deklaruje školitel dostatečné časové možnosti pro zodpovědné vedení svého doktoranda.

6) Školitel se účastní kontroly průběhu studia před oborovou radou a obhajoby disertační práce všech svých vedených doktorandů, včetně neveřejné porady komise nad výsledkem obhajoby.

7) Školitel prochází pravidelným hodnocením oborovou radou, s využitím nástrojů používaných na JU. Toto hodnocení se týká nejen jeho tvůrčí činnosti, ale také supervize, včetně aktivit rozvíjejících jeho školitelskou kariéru. Pokud je to možné, je součástí podkladů pro hodnocení školitele také zpětná vazba od jeho současných a nedávných doktorandů. Pokud oborová rada shledá, že školitel neplní svou roli v souladu s tímto standardem, podnikne nezbytné kroky ke sjednání nápravy, případně navrhne děkanovi příslušné fakulty změnu školitele.

8) Děkan si může vyžádat stanovisko oborové rady k hodnocení práce školitele v rámci procesu hodnocení akademických pracovníků nebo v rámci správního řízení ve věci studia. Pokud budou shledány nedostatky v práci školitele z hlediska naplňování tohoto standardu, děkan k nim při rozhodování ve věcech studia přihlédne. Konstatování nedostatku v práci školitele nezakládá nárok na vyhovění žádosti nebo odvolání ve správním řízení ve věci studia.

Článek 4

Principy supervize

- 1) Studium v doktorském studijním programu probíhá pod vedením školitele podle individuálního studijního plánu studenta. Naplňování individuálního studijního plánu se děje ve spolupráci studenta a školitele, přičemž tato spolupráce předpokládá aktivní a odpovědný přístup studenta ke studiu a kvalitní, odborné a odpovědné vedení studenta školitelem. Školitel oprávněně klade vysoké nároky na doktoranda a ze strany studenta očekává vysoké nasazení.
- 2) Školitel a doktorand spolupracují na sestavení individuálního studijního plánu během prvních tří měsíců ode dne zápisu do studia a na dopracování výzkumného záměru a časového harmonogramu během prvního roku studia. Součástí výzkumného záměru a časového harmonogramu jsou mimo jiné milníky vědecké práce vedoucí k přípravě disertační práce, možnosti zapojení do existujícího vědeckého týmu a způsob financování disertačního výzkumu, není-li některý z těchto bodů vyžadován již ve fázi přijímacího řízení.
- 3) Školitel ve spolupráci s doktorandem organizuje osobní konzultace k disertačnímu výzkumu v průměru dvakrát měsíčně, a to v dostatečném rozsahu. Pro vedení doktoranda v kombinované formě studia mohou být konzultace kumulovány do jedné konzultace měsíčně.
- 4) Školitel kontroluje postup doktorandova výzkumu směřujícího k disertační práci i jeho případné zapojení se do dalších tvůrčích činností, poskytuje mu kromě pravidelné konstruktivní zpětné vazby také odbornou a manažerskou podporu. Dbá na proveditelnost stanovených cílů a pomáhá v jejich dosahování.
- 5) Školitel pravidelně hodnotí postup práce studenta a plnění jeho individuálního studijního plánu, a informuje o hodnocení oborovou radu.
- 6) Školitel ve spolupráci s vysokou školou rozvíjí kompetence doktoranda v samostatné vědecké práci, v publikování a prezentaci výsledků výzkumu, ale také v podávání grantových žádostí a v diseminaci výsledků mimo akademickou sféru. Tam, kde je to relevantní s ohledem na obor a téma disertační práce, školitel své doktorandy podporuje ve spolupráci s aplikační sférou a v přenosu poznatků do praxe, a pomáhá jim pro to vytvářet vhodné příležitosti.
- 7) Školitel může být v období studia spoluautorem výsledků tvůrčí činnosti doktoranda, vždy však přiměřeně ke své tvůrčí spoluúčasti. Školitel podporuje doktoranda v publikování prvoautorských výstupů a dbá, aby doktorand publikoval v respektovaných vědeckých časopisech.
- 8) Školitel komunikuje s doktorandem nejen odborné otázky, ale i možnosti profesního rozvoje, včetně možností uplatnění po ukončení doktorského studia.
- 9) Přístup školitele v maximální možné míře reflektuje individuální situaci a potřeby doktoranda, včetně situace studujících se zvláštními potřebami a studujících původem ze zahraničí, pro které může být integrace do nového prostředí velmi náročná.
- 10) Školitel aktivně zapojuje své doktorandy do vědecké komunity daného oboru jak v rámci instituce, tak v mezinárodním měřítku. Umožňuje jim navazovat kontakty a podporuje je ve spolupráci s kolegy ze zahraničí, včetně spolupráce formou zahraniční odborné stáže.
- 11) Školitel aktivně podporuje své doktorandy ve spolupráci s dalšími doktorandy, popřípadě jinými studenty a akademickými pracovníky a tím rozvíjí jejich kompetence pro týmovou práci a interdisciplinární výzkum.
- 12) Školitel aktivně vyhledává, přijímá a konstruktivně vyhodnocuje relevantní zpětnou vazbu od svých doktorandů.

13) Školitel nezahluje studenta neúměrným množstvím s disertačním výzkumem nesouvisejících úkolů, umožňuje mu se v rozumné a přiměřené míře účastnit vzdělávacího procesu a získávat tak pedagogické zkušenosti náležející mezi významné kompetence, které by si měl doktorand během svého studia osvojit.

14) Přestože při vypracovávání disertační práce jsou doktorand, školitel a případný konzultant partnery a kvalita a úspěšnost studia a tvůrčí činnosti jsou jejich sdílenou odpovědností. primární odpovědnost za průběh, výsledky, řádné a včasné dokončení studia nese vždy student. Školitel nese odpovědnost za naplňování své role v souladu s tímto standardem a obecnými zvyklostmi akademické etiky.

Článek 5

Další ustanovení

1) Informace o počtu školitelem současně vedených doktorandů a informace o úspěšnosti jím doposud vedených doktorandů na JU jsou veřejně přístupné.

2) Řešení případných konfliktních situací mezi školitelem a jeho doktorandem napomáhá předseda příslušné oborové rady, proděkan příslušné fakulty s agendou doktorského studia, děkan příslušné fakulty, ale také ombudsman příslušné fakulty; pokud fakulta ombudsmana nemá, pak Etická komise JU či ombudsman JU.

3) Tento standard slouží jako vodítko dobré praxe a jako nástroj pro zajišťování a hodnocení kvality vzdělávací a tvůrčí činnosti. Tímto standardem nejsou nijak dotčena práva a povinnosti školitele či působnost oborové rady uvedené v článcích 34 až 37 SZŘ JU, ani povinnosti školitele vyplývající z pracovněprávních vztahů a náplně práce jednotlivých akademických pracovníků.

4) S vědomím toho, že na jednotlivých fakultách mohou být ve vztahu k doktorskému studiu některé záležitosti pro tyto fakulty specifické, může fakulta svým opatřením příslušné body tohoto standardu pro své účely upravit, budou-li s tímto standardem v souladu.

prof. PhDr. Bohumil Jiroušek, Dr.
rektor